

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2018“.

Ettepanek hundi kütamise korraldamiseks 2018. aastal.

Koostajad: Marko Kübarsepp, Peep Männil

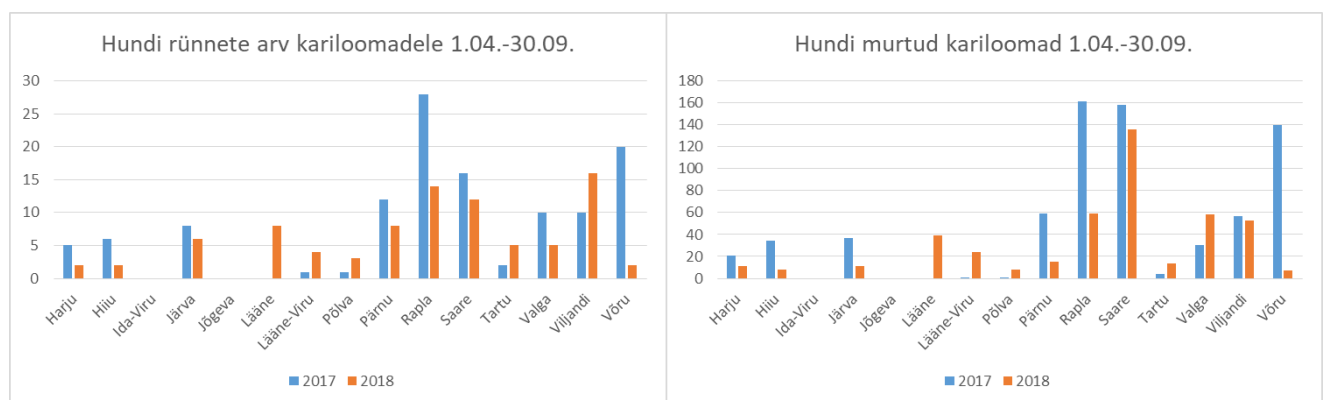
Hundi asurkonna seisundi muutustest loe täpsemalt Keskkonnaagentuuri 2018. a ulukiseire aruandest https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/seirearuanne_2018.pdf lk 68-75.

Populatsiooni täpsustunud seisund

Möödunud aasta seireandmete ning kütmissurve jaotuse põhjal näitab Keskkonnaagentuuri prognoos hundi arvukuse kuni 25 % langust (18 pesakonda eelmisel aasta 24 asemel). Samas on arvukuse languse täpset määra veel ennatlik hinnata.

Käesoleva ettepaneku valmimise hetkeks on usaldusväärne informatsioon olemas 10 hundi pesakonna kohta Mandri-Eestis, millele lisandub üks tõenäoline pesakond Saaremaal. Lõplik andmestik pesakondade arvu ja leviku kohta selgub siiski lumikatte saabudes.

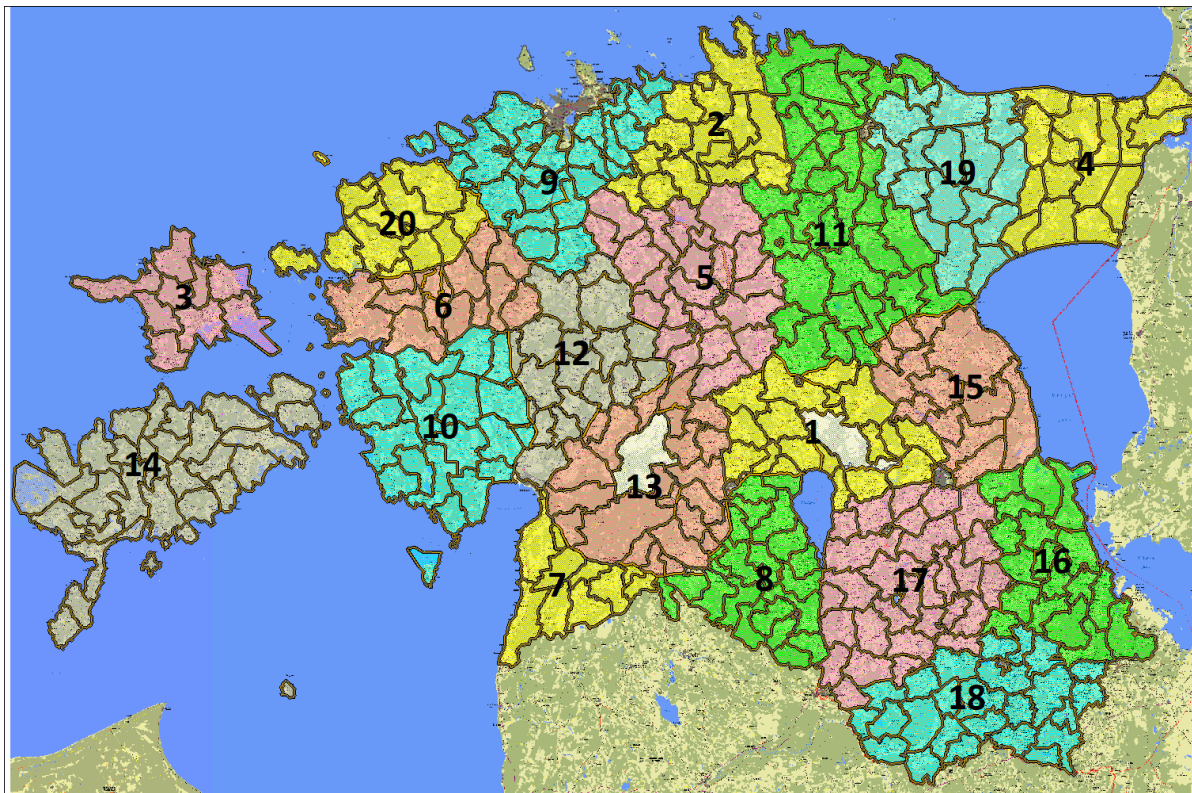
Hundi tekitatud kahjustuste hulk on käesoleval aastal eelmisest aastast märksa väiksem: ajavahemikul 1. aprill kuni 30. september oli hundi rünnakuid kariloomadele 27 % ja murtud kariloomi 40 % vähem võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Kahjustuste jaotus maakonniti on toodud joonisel 1.

Joonis 1. Hundi murtud lambad aastatel 2017 ja 2018 vahemikus 01.04. – 30.09. Andmed: Keskkonnaamet.

Ohjamise korraldamine

Varasemate aastatel on hundi küttimislimiidi esimene osa jaotatud maakondade lõikes ning alles limiidi teise osa jaotusel kasutati ohjamisala või karjapõhist lähenemist. 2017. aasta hundi küttimisettepanekus kasutati aga juba esimese osa jaotusel teatud piirkondades katseliselt maakonnaüleste ohjamisalade põhist lähenemist. Kuna see end õigustas, on käesolevas küttimisettepanekus täielikult üle mindud ohjamisalade põhisele jaotusele. Ohjamisalade moodustamisel on eelkõige arvestatud hundile sobivate elupaikade olemasolu ja nende sidusust ning nende piirid jälgivad suures osas jahipiirkondade piire. Ohjamisaladel põhinev hundi ohjamissüsteem loob eelnevast märksa paremad eeldused kahjustuste efektiivsemaks vähendamiseks ning soovitud hundi arvukusnäitajate ja ühtlasema levikupildi saavutamiseks. Mitmel pool Eestis sai ohjamisalade piiride koostamisel kaasatud ka kohalikke jahimehi. Ohjamisala piire käesoleva hooaja jooksul ilma erakorralise vajaduseta ei muudeta, küll aga võib tekkida vajadus neid korrigeerida enne 2019. aasta jahihooaega. Ohjamisalad on Eestis kokku 20 (joonis 2), alade täpsemad kirjeldused on toodud lisa 1 ning detailsemad kaardid on leitavad EJS kodulehelt: <http://www.ejs.ee/kinnitati-hundi-ohjamisalad/>.

Joonis 2. 2018. aasta hundi ohjamisalade jaotuse ülevaatekaart.

Sarnaselt varasemate aastatega määratakse hundi küttimislimiit kahes osas. Limiidi esimene osa määratakse jahihooaja alguseks ning teine jahihooaja jooksul vastavalt kogunenud informatsioonile hundikarjade tegeliku arvu, leviku ja suuruse kohta ning limiidi esimese osa täitumusele. Limiidi esimene osa antakse ohjamispiirkonnale tervikuna ning teise osa puhul võib tekkida vajadus ka

ohjamisala siseseks küttime suunamiseks. Limiidi II osa määramise operatiivsuse huvides esitab Keskkonnaagentuur ettepaneku otse Keskkonnaametile ja teadmiseks Keskkonnaministeeriumile. Limiidi teise osa määramine erinevatele maakondadele/ohjamisaladele võib toimuda erinevatel aegadel.

Ohjamise olulisemaks ja peamiseks eesmärgiks on tagada Mandri-Eestis 2019. aastaks keskmiselt 20 hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade vahel, kusjuures säilima peaksid ennekõike suuremaid loodusmaastikke asustavad hundikarjad.

Küttimekvoodi suurus ja jaotus

Küttimelemiidi esimese osa suuruseks pakutakse esimeses osas 42 isendit ning selle jaotus ohjamisalade lõikes on toodud tabelis 1.

Tabel 1. 2018. a hundi küttimekvoodi I osa jaotus.

Nr	Ohjamisala nimi	1. liimit
1	Alam-Pedja	0
2	Ida-Harju	2
3	Hiiu	0
4	Ida-Viru	2
5	Järva	4
6	Lõuna-Läänemaa	2
7	Lõuna-Pärnumaa	2
8	Viljandi-Valga	0
9	Harju	4
10	Lääne-Pärnumaa	2
11	Lääne-Viru	3
12	Pärnu-Rapla	4
13	Pärnu-Viljandi	0
14	Saare	2
15	Tartu-Jõgeva	0
16	Põlva-Tartu	3
17	Valga-Tartu	5
18	Võru	3
19	Viru	2
20	Põhja-Läänemaa	2
	KOKKU:	42

Jaotuse aluseks on teadaolevate ja oletatavate pesakondade olemasolu ning kahjustuste levik.

Lisaks eelnevale on keelatud jahti pidada telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele, kes viibivad ajutiselt väljaspool selleks eelnevalt kehtestatud piirangualasid.

Vältimaks hundile kehtestatud küttemiskvoodi ületamist on käesolevast jahiaastast vajalik ohjamisalade põhiselt hundijahti koordineerivate isikute määramine.

Hundi küttemislimiidi teise osa kohta ettepaneku tegemiseks on oluline huntide küttemise järgselt vastavad ankeedid ja bioproovid võimalikult kiiresti toimetada Keskkonnaagentuuri aadressil Rõõmu tee 6, Tartu.

NB! Lisaks eelpoolmainitule on küttemislimiidi teise osa määramise oluliseks komponendiks operatiivse vaatlusinfo edastamine huntide liikumise kohta käesoleval jahiaastal Keskkonnaagentuurile e-posti aadressil ulukiseire@envir.ee.

LISA 1. 2018. aasta hundi ohjamisalade kirjeldus

1. Alam-Pedja ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Kolga-Jaani, Kõo, Kärevere, Laeva, Leie, Lembitu, Pikknurme, Puhja, Sangla, Tähtvere, Tääksi, Vahelaane**, samuti **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st lõuna poole jäävat osa ja **Põltsamaa-Jõgeva** mnt.-st lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa.

2. Ida-Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aegviidu, Jäneda, Kose, Lehtse, Lääne-Lahemaa, Maapaju, Nahe, Põhja-Kõrvemaa, Siniallika**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Kahala, Kehra, Kuusalu, Peningi ja Voose** jahtkondi.

3. Hiiu ohjamisala

Hõlmab kõiki Hiiu maakonna jahipiirkondi.

4. Ida-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alajõe, Auvere, Kauksi, Kivinõmme, Kuremaa, Kurtna, Mäetaguse, Narva, Ontika, Permisküla, Remniku, Sillamäe, Tamme, Vaivara, Voka**.

5. Järva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alliku, Anna, EPT, Esna, Imavere, Juuru, Jüriöö, Kabala, Kaiu, Kirna, Koigi, Kõrvemaa, Leva, Lõõla, Oisu, Türi, Vahastu, Väätša**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Ardu ja Kõue** jahtkondi ning **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa.

6. Lõuna-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Haapsalu, Haimre, Kasari, Kullamaa, Luiste, Martna, Märjamaa, Sooniste, Urevere, Vardi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa ja **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Napanurga-Kohatu teest ida poole jäävat osa.

7. Lõuna-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Massiaru, Nõmme, Ora, Orajõe, Tali, Tahkuranna**, samuti **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest lääne poole jäävat osa.

8. Viljandi-Valga ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Holstre, Hummuli, Karjanurme, Karksi, Koorküla, Kärstna, Lilli, Nuija, Paistu, Riidaja, Rulli, Suislepa, Taagepera, Tarvastu, Vambola**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest ida poole jäävat osa (ülejäanud piiritletud EV riigipiiriga), **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest ida poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-

Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa.

9. Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Keila, Kohila, Külmallika, Lääne-Harju, Palamulla, Paldiski, Põrsu, Rae, Rapla, Tammiku, Vääna**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Aruküla, Jüri, Kaberneeme, Kostivere** ja **Maardu** jahtkondi, **Padise** jahipiirkonna Padise-Kurkse teest ida poole jäävat osa ja Padise-Rummu teest lõuna poole jäävat osa ning **Nissi** jahipiirkonna Munalaskme-Riisipere-Mustu teest ida poole jäävat osa.

10. Lääne-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aruvälja, Audru, Jõõpre, Jäärumetsa, Kihlepa-Lindi, Koonga, Lihula, Lõpe, Massu, Saulepi, Seliste, Tuudi, Tõstamaa, Vatla, Vana-Varbla, Vigala**, samuti **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa ning **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa.

11. Lääne-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aidu, Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Laekvere, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Päinurme, Rakke, Ranna, Sadala, Simuna, Tamsalu, Triigi, Tõrma, Vaimastvere, Varangu, Viitna, Vohnja, Väike-Maarja**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa ning **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st põhja poole ja Põltsamaa-Jõgeva mnt.-st põhja poole jäävat osa.

12. Pärnu-Rapla ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Eidapere, Järvakandi, Kaisma, Kehtna, Pärnjõe, Raikküla, Sauga, Suigu, Valgu, Valtu, Väandra**, samuti **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Tootsi** jahipiirkonna Pärnu-Paide maanteest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa ning **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa.

13. Pärnu-Viljandi ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Halliste, Heimtali, Kaansoo, Kullipesa, Lahmuse, Päri-Metsküla, Rahnoja, Rimmu, Suure-Jaani, Sürgavere, Tori-Sindi**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lääne poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest põhja poole jäävat osa, **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa ning **Tootsi** jahipiirkonna Pärnu-Paide maanteest lõuna poole jäävat osa.

14. Saare ohjamisala

Hõlmab kõiki Saare maakonna jahipiirkondi.

15. Tartu-Jõgeva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alatskivi, Amme, Kullavere, Luua, Luunja, Palamuse, Peipsiääre, Saadjärve, Tammistu**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa.

16. Põlva-Tartu ohjamisala.

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Ahja, Järvelja, Ilumetsa, Kastre, Kauksi, Laheda, Meeksi, Mäe, Orava, Peri, Rasina, Ruusa, Röpina, Taevaskoja, Veerksu, Veriora, Võnnu, Värskä.**

17. Valga-Tartu ohjamisala.

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aakre, Elva, Haaslava, Hellenurme, Kaagjärve, Kambja, Kanepi, Konguta, Kooraste, Kõlleste, Laatre, Linda, Nõgiaru, Nõo, Puka, Põlgaste, Põlva, Pühajärve, Rannu, Sangaste, Saverna, Uniküla, Urvaste, Valga, Valgjärve, Vana-Otepää, Vastse-Kuuste, Võhandu, Ülenurme.**

18. Võru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Antsla, Haanja, Hargla, Hino, Illi, Karula, Koemetsa, Koikküla, Krabi, Kääpa, Lasva, Lepistu, Lüllemäe, Meremäe, Misso, Mõniste, Obinitsa, Ruusmäe, Rõuge, Sõmerpalu, Varstu, Viitina, Võru, Väimela.**

19. Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Anguse, Avinurme, Kiikla, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Lohusuu, Maidla, Muuga, Oonurme, Roela, Rägavere, Tudu, Uhtna, Tudulinna, Vinni, Viru-Nigula.**

20. Põhja-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Linnamäe, Noarootsi, Nõva, Palivere, Riguldi, Risti, Variku, Vormsi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa ning **Padise** jahipiirkonna Kurkse-Padise-Metsalõugu-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa.